

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ KIM DUNG

**ĐÁNH GIÁ YẾU TỐ MÔI TRƯỜNG
TRONG QUY HOẠCH SỬ DỤNG ĐẤT
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

THÁI NGUYÊN, 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ KIM DUNG

**ĐÁNH GIÁ YẾU TỐ MÔI TRƯỜNG
TRONG QUY HOẠCH SỬ DỤNG ĐẤT
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Khoa học Môi trường

Mã số: 60 44 03 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. Nguyễn Thế Đặng

THÁI NGUYÊN, 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu sử dụng trong luận văn là trung thực, có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng. Những kết quả trình bày trong luận văn chưa từng được công bố ở nơi nào khác.

Người cam đoan

Nguyễn Thị Kim Dung

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này trước tiên tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **GS.TS. Nguyễn Thế Đặng** người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ và đóng góp những ý kiến quý báu trong suốt quá trình thực hiện luận văn. Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành đến các thầy, cô giáo trong khoa Môi trường - trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, đã giúp đỡ tận tình trong quá trình tôi học tập, nghiên cứu và thực hiện luận văn. Tôi cũng xin cảm ơn UBND thành phố Thái Nguyên, phòng Tài Nguyên và Môi Trường thành phố Thái Nguyên, UBND các xã, phường đã tạo điều kiện giúp đỡ. Đặc biệt tôi muốn gửi lời cảm ơn tới bạn bè và người thân đã luôn động viên và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành luận văn này.

Xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả

Nguyễn Thị Kim Dung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	3
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Tổng quan về sử dụng đất và quy hoạch sử dụng đất	4
1.1.1. Đất và sử dụng đất.....	4
1.1.2. Cơ sở khoa học của quy hoạch sử dụng đất.....	5
1.2. Yêu cầu bảo vệ môi trường trong quy hoạch sử dụng đất	6
1.2.1. Yêu cầu khách quan	6
1.2.2. Yêu cầu về pháp lý.....	8
1.2.3. Thực trạng việc lồng ghép các vấn đề môi trường trong quy hoạch sử dụng đất.....	9
1.3. Bảo vệ môi trường đất.....	17
1.3.1. Môi trường đất	17
1.3.2. Bảo vệ môi trường vùng gò đồi, đất dốc.....	18
1.4. Xác định các yếu tố môi trường trong quy hoạch sử dụng đất	27
1.4.1. Các yêu cầu chung trong quá trình lập quy hoạch sử dụng đất	27
1.4.2. Các chỉ tiêu môi trường cần kiểm soát.....	28

Chương 2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	32
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	32
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	32
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu đề tài.....	32
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	32
2.3. Nội dung nghiên cứu	32
2.3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội thành phố Thái Nguyên.....	32
2.3.2. Các yếu tố môi trường trong phương án quy hoạch sử dụng đất giai đoạn 2011-2015 và định hướng đến năm 2020.....	32
2.3.3. Đánh giá các yếu tố môi trường bị tác động trong phương án sử dụng đất giai đoạn 2011-2015 của thành phố Thái Nguyên.....	33
2.3.4. Các yếu tố bảo vệ môi trường và giải pháp kiểm soát trong quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 thành phố Thái Nguyên.....	33
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	33
2.4.1. Phương pháp điều tra thu thập thông tin, tài liệu.....	33
2.4.2. Phương pháp tổng hợp, xử lý dữ liệu.....	33
2.4.3. Phương pháp kế thừa, chọn lọc những tư liệu sẵn có	34
2.4.4. Phương pháp chuyên gia	34
Chương 3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN	35
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội thành phố Thái Nguyên.....	35
3.1.1. Vị trí địa lý	35
3.1.2. Các điều kiện sinh thái tự nhiên của thành phố Thái Nguyên	36
3.1.3. Các nguồn tài nguyên của thành phố Thái Nguyên	37
3.1.4. Khái quát về đặc điểm kinh tế thành phố Thái Nguyên.....	39
3.1.5. Về dân số, lao động.....	40

3.2. Các yếu tố môi trường trong phương án quy hoạch sử dụng đất giai đoạn 2011-2015, định hướng đến năm 2020 của thành phố Thái Nguyên.....	41
3.2.1. Khái quát phương án quy hoạch sử dụng đất giai đoạn 2011 - 2015, định hướng đến năm 2020 của thành phố Thái Nguyên.....	41
3.2.2. Các yếu tố môi trường trong QHSDD giai đoạn 2011 - 2015 và định hướng đến năm 2020 trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	43
3.2.3. Thực trạng môi trường hiện nay của thành phố Thái Nguyên.....	44
3.3. Đánh giá các yếu tố môi trường bị tác động trong phương án sử dụng đất giai đoạn 2011-2015 của thành phố Thái Nguyên	46
3.3.1. Đánh giá phương án sử dụng đối với từng nhóm đất giai đoạn 2011-2015 ảnh hưởng đến yếu tố môi trường.	46
3.3.2. Nhận xét chung về những yếu tố bảo vệ môi trường trong phương án quy hoạch sử dụng đất giai đoạn 2011 - 2015 và định hướng đến năm 2020 của thành phố Thái Nguyên.....	60
3.4. Các yếu tố bảo vệ môi trường và giải pháp kiểm soát trong quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 thành phố Thái Nguyên.....	64
3.4.1. Các yếu tố môi trường trong quy hoạch sử dụng đất thành phố Thái Nguyên đến năm 2020	64
3.4.2. Giải pháp để kiểm soát các yếu tố môi trường trong quy hoạch sử dụng đất của thành phố Thái Nguyên đến năm 2020.....	68
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	70
TÀI LIỆU THAM KHẢO	72

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BTNMT	:	Bộ Tài nguyên - Môi trường
BVMT	:	Bảo vệ môi trường
BVTV	:	Bảo vệ thực vật
CTR	:	Chất thải rắn
ĐMC	:	Đánh giá tác động môi trường chiến lược
ĐVT	:	Đơn vị tính
GDP	:	Tổng sản phẩm nội địa
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
KCN	:	Khu công nghiệp
MT	:	Môi trường
QCVN	:	Quy chuẩn Việt nam
QHSDĐ	:	Quy hoạch sử dụng đất
KHSDĐ	:	Kế hoạch sử dụng đất
TCVN	:	Tiêu chuẩn Việt Nam
TPTN	:	Thành phố Thái Nguyên
UBND	:	Ủy ban nhân dân
USD	:	Đô la
VLXD	:	Vật liệu xây dựng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1:	Tổng hợp các yếu tố liên quan đến môi trường chiến lược đối với quy hoạch sử dụng đất.....	12
Bảng 1.2:	Các tiêu chí đánh giá sự phù hợp phương án quy hoạch sử dụng đất.....	14
Bảng 1.3:	Kết quả điều tra, nghiên cứu thực tế về nguồn gây tác động và yếu tố tác động đến môi trường từ quy hoạch sử dụng đất.....	16
Bảng 1.4:	Tiêu chuẩn đánh giá bền vững đất đồi núi	22
Bảng 1.5:	Một số chỉ tiêu môi trường và phát triển bền vững năm 2009	31
Bảng 3.1:	Phương án quy hoạch sử dụng đất giai đoạn 2011- 2015 thành phố Thái Nguyên.....	41
Bảng 3.2:	Phương án quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 thành phố Thái Nguyên	42
Bảng 3.3:	Các yếu tố môi trường trong quy hoạch sử dụng đất giai đoạn 2011-2015 thành phố Thái Nguyên.....	43
Bảng 3.4:	Nhận thức và hiện trạng môi trường qua ý kiến người dân	45
Bảng 3.5:	Các yếu tố môi trường trong QHSDD thành phố Thái Nguyên đến năm 2020	64
Bảng 3.6:	Dự tính chỉ số yếu tố môi trường trong QHSDD thành phố Thái Nguyên đến năm 2020.....	67

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1.	Bản đồ hành chính thành phố Thái Nguyên	36
Hình 3.2.	Cơ cấu tổng sản phẩm của Thái Nguyên giai đoạn 2008 - 2012.....	40
Hình 3.3.	Tốc độ tăng trưởng kinh tế của thành phố Thái Nguyên	
Hình 3.4.	Chất lượng đất rau Túc Duyên và đất chè Tân Cương thành phố Thái Nguyên tháng 8/2013	48
Hình 3.5.	Chất lượng không khí xung quanh cụm công nghiệp Cao Ngạn, phường Tân Long tháng 10/2013	50
Hình 3.6.	Chất lượng nước suối Loàng đước tại cống thải cụm công nghiệp Tân Lập TP Thái Nguyên tháng 11/2013	51
Hình 3.7.	Mức độ ô nhiễm tiếng ồn mỏ than Khánh Hòa, xã Phúc Hà.....	52
Hình 3.8.	Mức độ ô nhiễm bụi mỏ than Khánh Hòa, xã Phúc Hà.....	53
Hình 3.9.	Kết quả phân tích nước thải bãi rác Đá Mài tháng 10/2013	54
Hình 3.10.	Hàm lượng amoni trong nước thải sinh hoạt khu dân cư phường Hoàng Văn Thụ thải ra suối Cống Ngựa	60
Hình 3.11.	Hàm lượng coliform trong nước thải sinh hoạt khu dân cư phường Hoàng Văn Thụ thải ra suối Cống Ngựa	60